

Vulneracions de drets

Discapacitat física o orgànica

Informe 2024 *5a edició*

Versió *Lectura Fàcil*

5 anys documentant la #DesigualtatPlus

Més de 1300 vulneracions de drets

Més de 1300 raons per no aturar-nos

Vulneracions de drets

Discapacitat física o orgànica

Informe 2024 *5a edició*

Versió *Lectura Fàcil*

Edita:

RADAR ecom

Gran Via de les Corts Catalanes, 562, pral. 2a.

08011 Barcelona

Tel.: 93 451 55 50

ecom@ecom.cat

www.ecom.cat

Data d'edició LF: Juliol 2025

Coordinació d'edició i redacció: Katixa Mujica i Marta Alonso

Equip d'assessorament tècnic: Adrián García, Alejandro Castro, Gabriela García, Elisabet Vergés, Isabel Macarulla, Jason Galarraga, Maria José Moya, Mireia Martínez, Noelia Garberí, Rubén Domínguez, Sílvia Riu i Esther Zabay

Adaptació a Lectura Fàcil: Germán Medina i Laia Vidal
(Associació Lectura Fàcil)

Disseny i maquetació: nadianmartin.com

Dipòsit legal: B 16176-2025

Agraïments: A totes les persones que han participat en els espais organitzats per ECOM i ens han transmès les seves vivències personals.

I a l'equip humà d'ECOM que ha col·laborat en la recollida de dades i en l'elaboració d'aquest informe.

Aquest document segueix
les directrius internacionals
de la International Federation
of Library Associations and Institutions
(IFLA) i d'Inclusion Europe
quant al llenguatge, el contingut
i la forma, amb l'objectiu de facilitar-ne
la comprensió.

El logotip LF ho certifica. L'atorga l'Associació Lectura Fàcil
www.lecturafacil.net

Podeu descarregar aquest document en PDF al nostre web:
www.ecom.cat

Aquesta publicació està subjecta a llicències Creative Commons
Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional.
Per veure una còpia d'aquesta llicència, visiteu:

https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.es_ES

**RADAR ECOM. Informe de vulneracions de drets de les persones amb
discapacitat física i/o orgànica de Catalunya | ecom.cat | Esborrem barreres.
Creem oportunitats**

SUMARI

Presentació

6

1

Qui som.

La discapacitat des d'un model de dret.

La igualtat i la no discriminació

11

1.1. ECOM. Esborrem Barreres. Creem Oportunitats

12

1.2. La concepció de la discapacitat des d'un model de dret

15

1.3. El principi d'igualtat i el dret a la no discriminació

17

2

La vulneració de drets de les persones amb discapacitat física o orgànica

19

2.1. Visibilitzem les vulneracions de drets

20

2.2. Evolució: 5 anys del RADAR ECOM

23

2.3. Les noves vulneracions de l'any 2024 al:

26

Dret a la mobilitat i al transport

32

Dret a l'accessibilitat

37

Dret a viure de forma independent
i a ser inclòs en la comunitat

42

Dret a un nivell de vida adequat i a protecció social

47

Dret a l'habitatge

51

Dret a la participació en activitats culturals,
de lleure i esportives

55

Dret al treball

60

Dret a l'educació

64

Dret a la participació en la vida política i pública

68

Dret a la salut

72

3

La infradenúncia i les seves causes

77

PRESENTACIÓ

Albert Carbonell
President d'ECOM

Aquest any 2025 publiquem l'informe **RADAR ecom** número 5.
Aquest informe ens ajuda a veure com han canviat, en cinc anys,
les vulneracions de drets que pateixen les persones
amb discapacitat física o orgànica a Catalunya.

Com va començar el RADAR ecom ?

La primera edició es va fer l'any 2021, amb dades de l'any 2020.
Va coincidir amb els 50 anys d'ECOM,
una entitat que treballa pels drets de les persones
amb discapacitat física o orgànica.

Fins aquell moment, a ECOM ja denunciàvem vulneracions,
però no teníem una eina per recollir i seguir els casos
de manera ordenada.

El **RADAR ecom** va néixer per fer el següent:

- Recollir dades.
- Fer seguiment dels casos.
- Pressionar les administracions perquè actuïn.
- Fomentar que les persones denunciïn i facin queixes formals.

Què hem aconseguit en aquests 5 anys?

Hem aconseguit el següent:

- Hem recollit més de 1.300 vulneracions de drets.
- Els casos no han disminuït, sinó que han augmentat.
- Això vol dir que el problema continua sent molt greu.

Els drets més vulnerats són:

- 1.** L'accessibilitat.
- 2.** La mobilitat i el transport.
- 3.** El dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat (aquest dret surt per primer cop entre els tres primers).

Qui vulnera més els drets?

- L'Administració pública és l'agent que més vulnera els drets.
- Les dones amb discapacitat pateixen la majoria (61 %) de les vulneracions.
Això mostra que cal tenir en compte les diferents discriminacions que pateixen les persones, com ser dona, tenir una discapacitat o ser migrant.
És a dir, s'ha de tenir una mirada interseccional.

Quines noves dades hem recollit aquest any?

Aquest any hem recollit casos molt greus i difícils de denunciar, com els següents:

- Soledat no desitjada.
- Violència sexual.

Són temes molt delicats i sovint les persones no s'atreveixen a denunciar-ho, però és molt important fer-los visibles per poder actuar.

La infradenúncia continua sent un problema

Moltes persones no denuncien les vulneracions perquè:

- Pensen que no serveix de res.
- Estan cansades de denunciar i no obtenir resposta.

Algunes ens diuen:

“ No pararíem mai de fer queixes,
vivim una vulneració constant dels nostres drets. ”

Per què és important el RADAR ecom ?

El **RADAR ecom** és una eina molt important per tal de:

- Fer visibles les vulneracions.
- Aconseguir que la societat en sigui conscient.
- Prevenir que no tornin a passar.

Quins riscos hi ha al futur?

Els riscos més perillosos són els següents:

- L'extrema dreta i els discursos d'odi poden fer augmentar les vulneracions.
- Cal vigilar que la intel·ligència artificial (IA) no creï noves discriminacions.
Al contrari: la IA pot ajudar, per exemple, fent més fàcil tràmits i gestions.

Què cal fer?

Per garantir els drets de totes les persones, proposem:

- Fer polítiques públiques que tinguin en compte com es connecten els diferents drets i les diverses formes de discriminació.
- Intentar que les persones amb discapacitat participin activament en les decisions.
- Treballar juntes administracions, entitats, empreses i la societat civil.

Continuem!

Amb aquest cinquè informe **RADAR ecom**, continuem treballant per:

- Donar veu a les persones amb discapacitat.
- Recollir dades sobre vulneracions.
- Fer propostes per millorar la situació.

Només amb coneixement i treball conjunt podrem fer una societat més justa, inclusiva i respectuosa amb la diversitat humana.

Gràcies a totes les persones i entitats que feu possible el **RADAR ecom!**

1.

QUI SOM. LA DISCAPACITAT DES D'UN MODEL DE DRET. LA IGUALTAT I LA NO DISCRIMINACIÓ

1.1.

ECOM. Esborrem Barreres. Creem Oportunitats

Qui som?

ECOM som una entitat de persones amb discapacitat física o orgànica.

Treballem per aconseguir una societat inclusiva i per exercici els nostres drets.

I ho fem a través del nostre empoderament i la nostra participació.

ECOM està formada per la Federació ECOM (creada el 1971) i la Fundació ECOM (creada el 2007).

La Federació ECOM té 116 entitats de persones amb discapacitat física o orgànica de tot el territori estatal.

Quin és el nostre propòsit?

Volem transformar la societat perquè es respecti la dignitat de totes les persones.

Quina és la nostra missió?

ECOM té dues missions:

- ▶ Defensar els drets de les persones amb discapacitat física o orgànica. Així poden assolir la plena inclusió social i millorar la seva qualitat de vida, amb l'empoderament de les persones com a eix vertebrador.
- ▶ Enfortir el sector associatiu de la discapacitat física o orgànica a través de la participació, la representació i l'empoderament.

Quina és la nostra visió?

Volem ser una entitat líder, que impulsi un canvi real cap a un model que tingui les característiques següents:

- ▶ Que respecti la vida independent.
- ▶ Que aposti per la autonomia personal.
- ▶ Que sigui sostenible, innovador i col·laboratiu.
- ▶ Que posi la persona al centre de tot.

Quins són els nostres valors?

El que fem es basa en valors com els següents:

- ▶ Empoderament.
- ▶ Inclusió.
- ▶ Activisme.
- ▶ Participació.
- ▶ Compromís.
- ▶ Innovació.

1.2.

La concepció de la discapacitat des d'un model de dret

La discapacitat és una característica de la persona, no el tret que la defineix.

Està present en la societat i en la diversitat humana, és enriquidora, positiva i evoluciona.

Així ho reconeix la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

La idea de discapacitat està canviant.

Ara es concep la persona amb discapacitat com una persona amb obligacions, però també amb els mateixos drets que la resta de la població.

La societat ha de garantir la no discriminació i la igualtat d'oportunitats, amb polítiques que s'adaptin a la persona i no al revés.

Les persones amb discapacitat hem de participar en la societat, tenir una vida en igualtat d'oportunitats i poder decidir per nosaltres mateixes.

Hem passat de ser persones destinatàries dels serveis
a ser responsables de la nostra vida.
Tenim dret a prendre les nostres decisions i a equivocar-nos.

Segons les últimes xifres, publicades el 2024,
a Catalunya hi ha 381.352 persones que tenen reconeguda
una discapacitat física o orgànica. 24.090 més que a l'any 2023.

* Xifres extretes de l'Estadística sobre el nombre de persones
amb discapacitat a Catalunya. Departament de Drets Socials. 2024.

1.3.

El principi d'igualtat i el dret a la no discriminació

L'article 7 de la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948, reconeix que tothom és igual davant la llei i té dret a protecció contra qualsevol discriminació.

La Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, de l'Organització de les Nacions Unides (ONU), defineix la discriminació com:

“ Qualsevol distinció, exclusió o restricció per motius de discapacitat que obstaculitzi el reconeixement, el gaudi o l'exercici, en igualtat de condicions, de tots els drets humans i les llibertats fonamentals en els àmbits polític, econòmic, social, cultural, civil o d'un altre tipus ”.

La igualtat i la no discriminació són els principals valors de la Convenció. Perquè hi hagi igualtat, cal que no hi hagi discriminació. Per tant, són dos conceptes relacionats.

La Convenció de l'ONU sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat es va aprovar el 3 de desembre de 2006.

A Espanya va entrar en vigor el maig de 2008.

L'objectiu de la Convenció és promoure, protegir i assegurar els drets humans i les llibertats fonamentals

de les persones amb discapacitat

i promoure el respecte a la seva dignitat.

Convenció: [**Vegeu-ne l'enllaç**](#)

2.

LA VULNERACIÓ DE DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA O ORGÀNICA

2.1.

Visibilitzem les vulneracions de drets

Quan es vulnera un dret?

Hi ha lleis que protegeixen els drets de les persones amb discapacitat. Aquestes lleis diuen que tothom ha de poder gaudir dels seus drets en igualtat de condicions. Però, sovint, aquestes lleis no es compleixen.

Quan una llei que reconeix un dret no s'aplica o no es respecta, vol dir que s'ha produït una vulneració de drets.

Un dret només és real si es pot fer servir i defensar.

Per a què serveix el RADAR ecom?

El **RADAR ecom** té tres objectius principals:

► **Visibilitzar**

Fer visibles les vulneracions de drets que pateixen les persones amb discapacitat física o orgànica.

► **Conscienciar**

Fer que la societat prengui consciència i entengui que les persones amb discapacitat tenim els mateixos drets que tothom.

► **Prevenir**

Fer plans d'acció per evitar que es repeteixin situacions de discriminació o vulneracions de drets.

Com fem el RADAR ecom ?

Hem recollit dades de gener a desembre de 2024.
Ens basem en la Convenció de l'ONU sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

Àmbit territorial analitzat

Tot el territori de Catalunya.

Com analitzem les dades?

L'informe **RADAR ecom** combina dos tipus d'anàlisi:

1. Anàlisi quantitativa

→ Són nombres, percentatges i estadístiques.

2. Anàlisi qualitativa

→ Són relats i opinions que expressen les persones que hi han participat.

Gràcies a aquesta metodologia, podem:

- ▶ Entendre millor la situació.
- ▶ Escoltar què diuen les persones afectades.
- ▶ Analitzar diferents nivells i problemes.

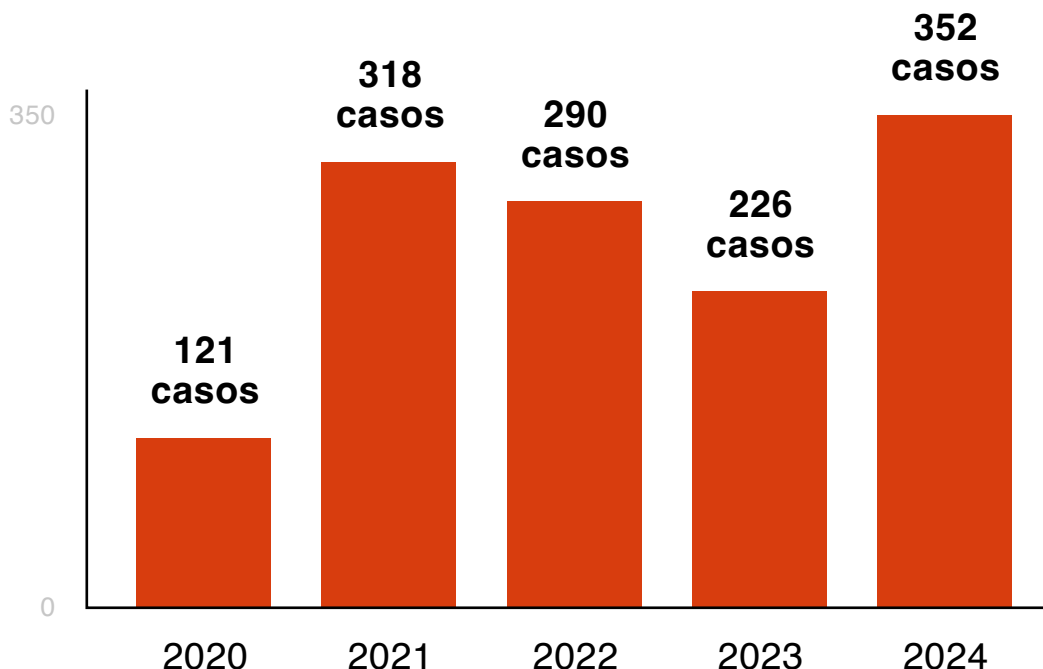
2.2.

Evolució: 5 anys del RADAR ECOM

Nombre total de vulneracions

En aquests 5 anys fent l'informe **RADAR ecom**, hem recollit un total de 1.307 casos de vulneració de drets.

Vulneracions detectades per any:

Quins drets es vulneren més?

Des del 2020 fins al 2024, els drets més vulnerats han estat els següents:

- Accessibilitat.
- Mobilitat i transport.
- Treball.

El dret a la mobilitat i el transport i el dret a l'accessibilitat han estat els dos més vulnerats tant l'any 2023 com el 2024. L'any 2024, per primera vegada, apareix entre els tres primers el dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat.

Qui vulnera més els drets?

Els tres agents que més vulneracions han provocat són els següents:

- 1.** L'Administració autonòmica (Generalitat, Serveis Socials, Salut).
- 2.** L'Administració local (ajuntaments, serveis municipals).
- 3.** Les empreses privades, tant directius com companys i companyes de feina.

Perfil de les persones que han rebut vulneracions

Gènere

- ▶ Més de la meitat de les vulneracions afecten **dones**.

Territori

- ▶ La província amb més casos és **Barcelona**.
- ▶ Les ciutats amb més vulneracions són Barcelona ciutat i Badalona.

Edat

- ▶ Les **persones de més de 35 anys** són les que reben més vulneracions.
- ▶ Els grups amb més casos són:
 - De 35 a 49 anys
 - De 50 a 64 anys

Infradenúncia (quan no es denuncia)

Tot i la quantitat de vulneracions, hi ha moltes persones que no denuncien.

- ▶ Només poques persones (un 21 %) decideixen denunciar.
- ▶ I gairebé cap dels casos denunciats (un 5 %) s'arriba a resoldre.

El motiu principal per no denunciar és que la gent creu que no servirà de res.

2.3.

Les noves vulneracions de l'any 2024:

Nombre total de vulneracions el 2024

Durant l'any 2024, hem detectat **352 vulneracions** de drets.

Aquests casos s'han identificat de la manera següent:

- ▶ **210 consultes** rebudes per ECOM.
- ▶ **142 respostes** a una enquesta.

Les 352 vulneracions les han rebut 279 persones.

Dades resumides	Nombre
Vulneracions	352
Consultes rebudes	210
Respostes a l'enquesta	142
Persones afectades	279

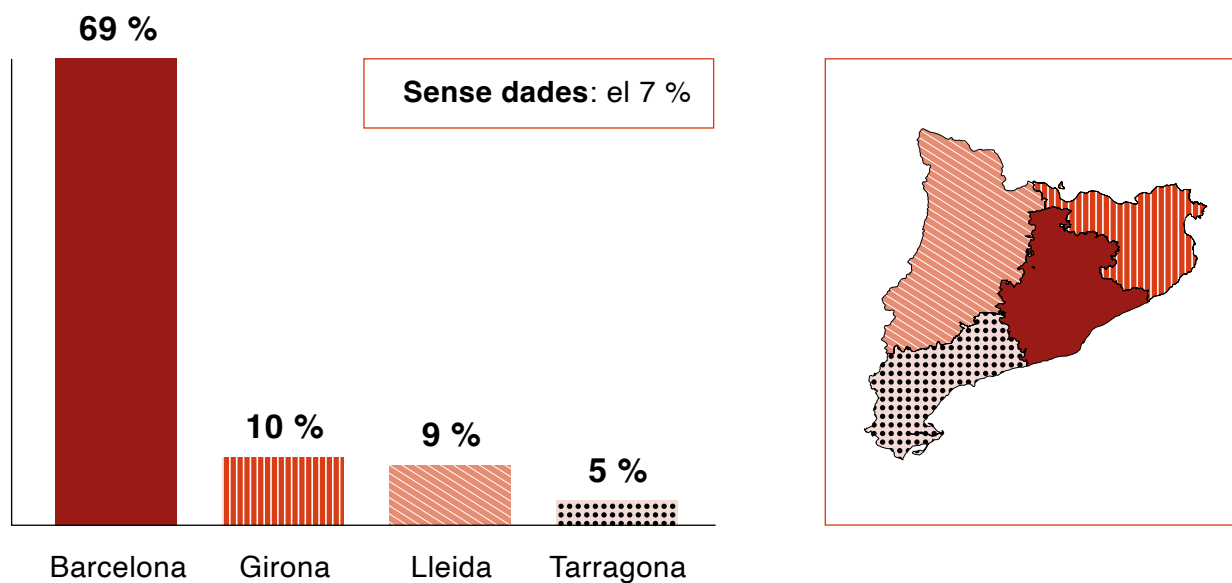
Perfil de les persones que han rebut vulneracions

Gènere

- ▶ Un 61 % són dones.
- ▶ Un 31 % són homes.
- ▶ Un 7 % és desconegut.

Territori

Les vulneracions s'han registrat majoritàriament a les següents províncies:

Aquesta diferència entre províncies pot ser deguda al fet que ECOM té més activitat a la província de Barcelona.

A més, a Girona i Lleida hi ha altres entitats federades de referència que també atenen casos i consultes i això pot fer que les persones d'aquestes zones vagin a aquestes entitats locals.

Edat

Els grups d'edat més afectats per les vulneracions són els que segueixen:

- ▶ De **50 a 64 anys**: un 27 %.
- ▶ De **35 a 49 anys**: un 22 %.

Aquesta tendència ja es repetia els anys 2022 i 2023.

Nivell d'estudis

Les persones que tenen estudis universitaris o formació professional són les que més han denunciat vulneracions.

Això pot ser perquè tenen més coneixement i eines per identificar quan s'ha vulnerat un dret i per fer-lo valer.

Qui ha vulnerat els drets?

Durant l'any 2024, la majoria de vulneracions (el 75 %) han estat provocades per l'**Administració pública**.

Això suposa un augment respecte a l'any anterior.

Les altres persones o col·lectius que han vulnerat drets són els següents:

- ▶ Empreses i entitats privades: un 18 %.
- ▶ Particulars (persones individuals o comunitats de veïns): un 7 %.

On han passat les vulneracions?

La majoria de vulneracions (un 80 %) han passat **en espais públics**, com ara oficines, edificis públics, transports o pàgines web oficials. Aquesta dada ha augmentat molt respecte a l'any anterior.

En canvi, els espais on menys vulneracions hem detectat han estat els privats.

Els drets més vulnerats

ECOM ha detectat 352 situacions en què s'han vulnerat drets de persones amb discapacitat.

Aquests són els drets més afectats:

- 18 %: dret a moure's i a tenir transport accessible.
- 16 %: dret a l'accessibilitat.
- 14 %: dret a viure de forma independent i a formar part de la comunitat.
- 12 %: dret a un nivell de vida adequat i a protecció social.
- 10 %: dret a tenir un habitatge.
- 9 %: dret a participar en activitats culturals, d'oci i esportives.
- 8 %: dret a treballar.
- 5 %: dret a l'educació.
- 5 %: dret a participar en la política i en la vida pública.
- 2 %: dret a la salut.

ECOM sap que hi ha moltes altres vulneracions que no s'han registrat o que no es visibilitzen.

Per això, cal fer canvis importants.
Aquests canvis són **reptes** per millorar la vida de les persones amb discapacitat.

Els reptes són els següents:

1. Cal que les administracions públiques millorin.

La majoria de les vulneracions (el 75 %) les ha fet l'Administració pública.
Això passa sobretot en llocs públics.

Per evitar que això torni a passar, cal que la discapacitat es tingui en compte en tots els àmbits.
Això vol dir que cal pensar sempre en les persones amb discapacitat quan es fan lleis, serveis o espais.

2. Cal que la llei es compleixi.

Hi ha lleis que protegeixen els drets de les persones amb discapacitat, però moltes vegades no es compleixen.

Cal que hi hagi conseqüències si no es compleix la llei i que es reperi el dany fet a les persones.

3. Calen més diners per a polítiques socials.

És important augmentar els pressupostos per ajudar les persones que ho necessiten, com les persones amb discapacitat física o orgànica.

4. Cal tenir en compte les dones i les nenes amb discapacitat.

Les dones i les nenes amb discapacitat tenen necessitats específiques.

Cal fer polítiques de gènere que pensin en elles. I també cal recollir dades sobre el col·lectiu de “dona i discapacitat” per veure si els seus drets es respecten.

5. Cal que les persones amb discapacitat hi participin.

Les persones amb discapacitat física o orgànica i les entitats que les representen han de participar a l'hora de fer polítiques públiques.

Així s'assegura que les decisions tenen en compte les seves necessitats reals.

A continuació, veurem la informació de la vulneració de cada dret:

Dret a la mobilitat i al transport

Durant l'any 2024,
s'han recollit 352 vulneracions de drets.

El **18%** d'aquestes vulneracions estan relacionades
amb el **dret a la mobilitat i al transport**.

Què ha passat?

Com ja va passar els dos últims anys,
els **problemes per accedir al transport públic** són els més habituals:
un 57 % de les vulneracions (més que al 2023).

Les persones amb discapacitat tenen moltes dificultats
per accedir als llocs i als mitjans de transport següents:

- * Estacions.
- * Autobusos.
- * Trens.

Aquest problema és més greu fora de les grans ciutats,
on hi ha menys transport disponible.

També es repeteixen problemes que ja hi havia el 2023, com per exemple:

- * Ascensors espatllats.
- * Rampes i plataformes que no funcionen.

Altres problemes

Altres dificultats amb les quals es troben les persones amb discapacitat són les següents:

- * **Aparcaments reservats** (un 23 % de les vulneracions):
Moltes vegades, persones sense discapacitat ocupen aquestes places.
- * **Taxis adaptats** (un 12 %):
Hi ha molt pocs taxis adaptats i amb horaris molt limitats. Això fa que algunes persones no puguin anar a treballar quan ho necessiten.
- * **Discriminació** (un 8 %):
Algunes persones amb discapacitat han rebut tracte discriminatori quan fan servir el transport.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * L'**Administració local** és el principal responsable d'un 38 % de les vulneracions.
- * Els operadors de transport públic, com autobusos, trens i taxis, també han tingut moltes queixes. El 68 % de les vulneracions han passat en aquests serveis.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **dones** amb discapacitat física o orgànica han rebut un 72 % de les vulneracions.
- * La província amb més vulneracions ha estat **Barcelona**: més del 60 % dels casos s'han detectat aquí.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ✓ Crear un sistema de transport accessible i assequible per a tothom, a tot el territori.
- ✓ Garantir que tot el sistema de transport (informació, serveis, vehicles, estacions...) sigui accessible, segur i ben mantingut.
- ✓ Fer una tarifa social per al transport públic a tot Catalunya.
- ✓ Assegurar que els aparcaments reservats estiguin disponibles i els utilitzin només persones amb discapacitat.
- ✓ Formar i sensibilitzar la societat en general i, especialment, totes les persones que treballen en el transport, perquè respectin la diversitat.

T'has adonat que hi ha persones que no poden obrir les portes dels trens?

Tinc els braços i les cames curtes.
Fa temps que no faig servir la Renfe perquè la distància
entre el vagó i l'andana era massa gran.
No podia obrir la porta, no arribava.
I si no trobava ningú que me l'obris,
no podia pujar al tren.

A més, segons l'estació, queda molt d'espai per pujar
i em fa por que el peu se'm quedi al forat i caigui.
Això amb els ferrocarrils no em passa: normalment
s'obren soles i no hi ha tanta separació per pujar.

— Dona, 59 anys

Dret a l'accessibilitat

Durant el 2024,
s'han recollit 352 vulneracions de drets.

El **16%** estan relacionades
amb el **dret a l'accessibilitat**.

Què ha passat?

Els principals problemes han estat en els dos àmbits següents:

- * **Urbanisme i espais públics** – un 36 % de les vulneracions.
- * **Edificis en general** – un 21 %.

Encara hi ha molts edificis públics que no compleixen la normativa d'accessibilitat.

També hi ha problemes en bars i restaurants, com per exemple els següents:

- * Lavabos no accessibles.
- * Taules molt altes.
- * Terrasses que ocupen la vorera
i no deixen pas per a cadires de rodes.

Altres àmbits amb dificultats

Podem trobar aquestes vulneracions en altres àmbits com els següents:

- * **Oci** (19 %).
Hi ha parcs infantils no accessibles (amb sorra no compactada o jocs mal instal·lats).
També hi ha locals d'oci nocturn amb esglaons i sense ascensor ni rampa.
- * **Transport i mobilitat** (7 %).
Algunes persones no poden accedir a estacions de transport públic.
- * **Educació** (9 %).
Encara hi ha barreres físiques en escoles i instituts.
- * **Protecció social** (2 %).
Algunes persones no poden prémer el botó de la teleassistència municipal.
No s'ha trobat cap alternativa fàcil ni digna per solucionar-ho.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * L'**Administració local** en el 76 % dels casos.
- * Els espais públics (carrers, places...) han estat l'escenari de més del 70 % de les vulneracions.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **dones** amb discapacitat física o orgànica han rebut el 64 % de les vulneracions.
- * La província amb més vulneracions és **Barcelona** (un 52 % dels casos).

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ☒ Aplicar bé les lleis d'accessibilitat de Catalunya. És molt important que es compleixin en l'àmbit local i que el tercer sector participi en la creació d'aquestes lleis.
- ☒ Assegurar que tots els àmbits (habitatge, transport, cultura, oci...) compleixin les normes d'accessibilitat universal.
- ☒ Informar i sensibilitzar totes les persones (administració, professionals i ciutadania) sobre la discapacitat i la importància del respecte i la inclusió.

Sabies que no tothom pot llençar les escombraries de casa seva?

No puc tirar la brossa de casa.

No arribo als contenidors de les escombraries.

Tinc la síndrome de TAR:
mesuro 1,45 m i els meus braços són curts.
Si no trobo ningú en aquell moment,
he de deixar la brossa al terra.

On vivia abans no tenia aquest problema
perquè el pedal sí que funcionava bé.
Però, on visc ara, els contenidors són vells
i no estan adaptats.

— Dona, 57 anys

Dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat

Durant l'any 2024,
s'han registrat 352 vulneracions de drets.

El **14%** estan relacionades amb el **dret a viure de forma independent**
i amb el fet de formar part de la comunitat.

Què ha passat?

Els principals problemes han estat en els dos àmbits següents:

- * El 94 % de les vulneracions són sobre la **falta de recursos per viure de forma independent**.
- * El 6 % són per **manca d'empatia i formació** en la manera com es tracta la diversitat.

Problemes principals

Els problemes principals amb els quals es troben les persones amb discapacitat són els següents:

- * Manca d'informació de la figura d'assistent personal: moltes persones no saben que existeix aquesta ajuda, perquè no se'n parla prou.
- * Poques hores d'assistència: les persones amb discapacitat no reben les hores que necessiten per poder viure amb autonomia.
- * Recursos invisibles i insuficients: això obliga moltes persones a contractar ajuda privada, sovint sense formació adequada i amb condicions precàries, perquè no tenen prou diners.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * L'**Administració autonòmica** (de la Generalitat) n'és la responsable en el 88 % dels casos.
- * Les oficines i els serveis públics, tant presencials com a través de plataformes digitals, han estat l'escenari del 90 % de les vulneracions.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **dones** amb discapacitat física o orgànica han rebut el 51 % de les vulneracions.
- * La província amb més casos és **Barcelona**, amb el 69 % del total.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ✓ Fer possible que tothom pugui viure de forma independent, amb els suports que necessiti i que pugui decidir com vol viure.
- ✓ Aprovar el decret d'assistència personal a Catalunya, per garantir aquest dret a totes les persones amb discapacitat.
- ✓ Aplicar l'assistència personal a tot l'Estat espanyol, donant a cada persona les hores reals que necessita per viure de manera autònoma, sense haver de pagar-ho de la seva butxaca.
- ✓ Millorar la formació dels assistents personals: Seguint el model de 50 hores proposat pel Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI), i posant al centre la pròpia persona amb discapacitat.

Sabies que hi ha persones que necessiten assistència personal les 24 hores del dia?

Actualment continuo vivint amb la meva mare, perquè fins ara no m'ha estat possible independitzar-me.

Tinc grans necessitats de suport, la qual cosa significa que necessito serveis d'assistència personal les 24 hores, els 7 dies de la setmana i els 365 dies de l'any.

Hauríem d'exigir a les administracions públiques que cada persona pogués gaudir dels serveis d'assistència personal en funció de les seves necessitats.

— Dona, 35 anys

Dret a un nivell de vida adequat i protecció social

Durant el 2024,
s'han registrat 352 vulneracions de drets.

El **12%** estan relacionades amb el
dret a viure dignament i a rebre protecció social.

Què ha passat?

Els principals problemes detectats han estat els següents:

Traves burocràtiques i temps d'espera – el 46 %
de les vulneracions.

- * És molt difícil aconseguir informació sobre ajudes i prestacions.
- * Els tràmits són llargs i complicats.
- * Moltes persones amb discapacitat no tenen suport per fer els tràmits.
- * Això fa que no puguin accedir a les ajudes que necessiten.

Reducció, rebuig o pèrdua d'ajudes – el 41 %.

- * No es reconeix bé la discapacitat de moltes persones.
- * Les valoracions no reflecteixen la realitat de les seves necessitats.
- * Això fa que perdin prestacions o no les obtinguin mai.

Manca d'empatia i formació – el 12 %.

- * El personal dels serveis socials no sempre està format per atendre la diversitat.
- * Sovint, les persones amb discapacitat no reben un tracte digne ni adequat.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * L'**Administració autonòmica** (la Generalitat) n'és responsable en el 78 % dels casos.
- * Les oficines públiques i serveis socials han estat l'escenari del 100 % de les vulneracions.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **dones** amb discapacitat física o orgànica són el 59 % de les persones afectades.
- * La província amb més vulneracions és **Barcelona**, amb el 83 % dels casos.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ✓ Canviar el model de serveis socials per fer-lo més pròxim, fàcil i centrat en la persona.
- ✓ Fer que els canvis de comunitat autònoma (quan una persona es trasllada) no facin perdre les ajudes ni provoquin confusió.
- ✓ Tenint en compte que viure amb discapacitat costa més diners, les ajudes han de reflectir aquesta realitat.
- ✓ Reduir el temps d'espera per reconèixer o revisar el grau de discapacitat i la situació de dependència.

Què faries si et trobessis al carrer, sense casa ni feina?

D'un dia per l'altre, em vaig quedar sense feina.
Com que no podia pagar el lloguer, em van desnonar.

Vaig anar a serveis socials,
però no em van donar cap solució.
Em vaig trobar al carrer i em va ajudar un col·lectiu
del Baix Montseny que defensa el dret a l'habitatge.

A més de l'accessibilitat (vaig amb cadira de rodes),
tinc el problema de ser una persona migrant.

El que demano és que l'Administració
compleixi amb la seva feina.
Hi ha lleis, hi ha drets!

— Home, 53 anys

Dret a l'habitatge

Durant el 2024,
s'han recollit 352 vulneracions de drets.

El **10%** estan relacionades
amb el **dret a l'habitatge**.

Què ha passat?

Els principals problemes són els següents:

Accés a un habitatge accessible i assequible –
el 56 % de les vulneracions.

- * Hi ha pocs habitatges accessibles i amb suports, sobretot a les zones rurals.
- * Moltes persones no saben on trobar informació sobre ajudes per millorar l'accessibilitat del seu pis o casa.

Problemes amb la comunitat de veïns – el 32 %.

- * Molts veïns no volen pagar per fer obres com posar un ascensor o eliminar escales.
- * Algunes persones amb discapacitat han rebut tracte desigual o discriminatori al seu edifici.

Problemes amb la propietat – el 9 %.

- * En alguns casos, hi ha conflictes amb propietaris per fer obres o adaptar l'habitatge.

Risc d'exclusió residencial (pèrdua de la llar) – el 3 %.

- * Tot i que aquest percentatge és petit, hi ha persones en risc de quedar-se sense casa.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * L'**Administració autonòmica** (la Generalitat) ha provocat el 53 % de les vulneracions.
- * Les oficines públiques (presencials o per internet) han estat l'escenari del 62 % dels casos.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * **Tant homes com dones** han rebut el mateix percentatge de vulneracions: el 47 % cadascun.
- * La província amb més casos és **Barcelona**, amb el 79 % de les vulneracions.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ✓ Aplicar una mirada inclusiva a les polítiques d'habitatge, tenint en compte la diversitat i les necessitats específiques.
- ✓ Crear més habitatges accessibles i amb suports, en col·laboració amb entitats socials sense ànim de lucre.
- ✓ Fer que les comunitats de veïns coneguin les lleis d'accessibilitat i facin les obres necessàries perquè tothom pugui moure's per les zones comunes.
- ✓ Fer que els centres residencials estiguin dins la comunitat, perquè les persones residents participin en la vida social.

Què pensaries si et diguessin que no et lloguen un pis perquè utilitzes una cadira de rodes?

Quan vas a mirar cases o pisos per llogar, tot va bé fins que dius que vas amb cadira de rodes. Llavors és quan comencen els problemes.

Et diuen que no està adaptat o directament et diuen que no. He volgut entrar en projectes de cohabitatge i tampoc m'hi ha volgut per la cadira.

L'habitatge suposa una situació molt problemàtica per a nosaltres. Si les administracions no fan res, no podrem seguir endavant.

— Dona, 63 anys

Dret a la participació en les activitats culturals, de lleure i esportives

Durant el 2024,
s'han recollit 352 vulneracions de drets.

El **9%** estan relacionades amb el **dret a gaudir
del lleure, la cultura i l'esport**
en igualtat de condicions.

Què ha passat?

Els principals problemes són els següents:

Activitats no inclusives – el 58 % de les vulneracions.

- * Hi ha infraestructures que no estan adaptades.
- * No es fan activitats pensades per a tothom
ni s'ofereixen les adaptacions necessàries.
- * Falten lavabos accessibles per a ús públic.

Manca d'informació i problemes en espais reservats – el 35 %.

- * No hi ha informació clara sobre si una activitat és accessible.
- * Passa sovint en centres cívics, teatres, cinemes i espais esportius.
- * Encara no és habitual la figura de l'auxiliar de vestidor en instal·lacions esportives.
- * Pocs viatges i activitats turístiques pensen en les persones amb discapacitat.

Actituds discriminatòries – el 6 %.

- * En alguns casos, com a les piscines públiques, són altres persones usuàries les que discriminen.
- * Altres vegades, és el personal dels espais culturals o d'oci qui posa barreres per accedir-hi.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * L'**Administració local** (ajuntaments, centres municipals) n'és responsable en el 45 % dels casos.
- * Els espais públics culturals, de lleure i esportius han estat l'escenari del 48 % de les vulneracions.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **dones** amb discapacitat han rebut el 45 % de les vulneracions.
- * El 32 % les han rebut homes.
- * La província amb més casos és **Barcelona**, amb el 61 %.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ✓ Assegurar que tots els espais culturals, esportius i turístics compleixin les normes d'accessibilitat i d'igualtat d'oportunitats.
- ✓ Garantir que les persones amb discapacitat puguin participar en totes les activitats, tant en el disseny i l'organització com en la pràctica, amb els suports que necessitin.
- ✓ Formar totes les persones que participen en activitats culturals, esportives, de lleure o turisme, perquè sàpiguen com tractar i atendre la diversitat.

Sabies que no tothom pot escollir a quina hora vol anar a la platja?

A les platges de Segur de Calafell, el servei d'acompanyament al bany només està disponible en horaris concrets, a les hores de més sol. Jo vull anar-hi a les 9 del matí, però no puc.

A més, només hi ha un punt específic de la platja on es fa el servei i has d'anar expressament fins allà. Posen quatre cadires i n'hi ha tres que no funcionen. Sé que a altres platges això no passa, hi ha cadires acordonades i baranes.

Per què a Segur de Calafell no poden fer el mateix?

— Dona, 59 anys

Dret al treball

Durant el 2024,
s'han recollit 352 vulneracions de drets.

El **8%** estan relacionades
amb el **dret a treballar** en condicions dignes.

Què ha passat?

Els principals problemes són els següents:

Discriminació laboral – el 66 % de les vulneracions.

- * S'obliga persones a fer feines sense adaptar-les a les seves necessitats.
- * Hi ha casos de tracte desigual a la feina: salaris més baixos, més hores o més tasques que la resta de l'equip.

Traves burocràtiques i problemes amb els ajuts – el 24 %.

- * Moltes persones tenen problemes per demanar cita al Servei Públic d'Ocupació (SEPE).
- * Això fa que no puguin accedir a ajudes o prestacions si no ho aconsegueixen a temps.

Discriminació en processos de selecció – el 10 %.

- * Les empreses no tenen en compte les adaptacions que poden necessitar les persones amb discapacitat.
- * Algunes persones han estat excloses d'un procés de selecció pel fet de tenir una discapacitat.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * Les **empreses privades** causen el 69 % de les vulneracions.
- * Els llocs de feina han estat l'escenari del 76 % dels casos.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **dones** amb discapacitat física o orgànica han rebut el 69 % de les vulneracions.
- * La província amb més casos és **Barcelona**, amb el 72 % de les vulneracions.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ✓ Crear feines dignes per a les persones amb discapacitat física o orgànica.
Cal revisar i millorar les polítiques públiques de contractació.
- ✓ Fer que les empreses compleixin amb la quota de persones amb discapacitat contractades.
- ✓ Evitar que les ajudes socials siguin incompatibles amb tenir una feina.
- ✓ Fer formació en diversitat dins de les empreses i sensibilitzar la societat, per eliminar la discriminació laboral.

Què et semblaria si haguessis d'anar amb crosses i a la feina no te les deixessin utilitzar?

Quan vaig entrar a treballar de monitora en un centre que ofereix menjador per a gent gran, em vaig trobar amb dues situacions molt desagradables:

la persona responsable em va dir que no podia utilitzar la crossa i que tampoc podia llençar a la brossa del centre els bolquers que necessito utilitzar.

He de portar una bossa i emportar-me'ls a casa. Em vaig sentir discriminada.

— Dona, 38 anys

Dret a l'educació

Durant el 2024,
s'han recollit 352 vulneracions de drets.

El **5%** estan relacionades
amb el **dret a l'educació** de les persones
amb discapacitat física o orgànica.

Què ha passat?

Els principals problemes són els següents:

Falten suports per a l'alumnat – el 53 % de les vulneracions.

- * No es dona el servei de personal vetllador escolar, tot i que és necessari.
- * En activitats com colònies, sortides o viatges de final de curs, tampoc hi ha monitors de suport.
- * Aquest suport no es garanteix en estudis no obligatoris, com formació professional o cursos.

El sistema educatiu no està adaptat – el 42 %.

- * No hi ha prou places en escoles que tinguin els suports que necessiten les persones amb discapacitat.
- * No es té en compte la discapacitat quan es fan els plans o quan s'assignen les escoles.

Discriminació i maltractament – el 5 %.

- * Algunes persones han rebut un tracte diferent pel fet de tenir una discapacitat.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * L'**Administració autonòmica** és principalment qui vulnera aquest dret (un 84 % dels casos).
- * Els centres públics o concertats han estat l'escenari del 95 % de les vulneracions.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **nenes** i les **dones** han rebut el 63 % de les vulneracions.
- * El 95 % dels casos s'han detectat a la província de **Barcelona**.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ✓ Aplicar la llei que garanteix un sistema educatiu inclusiu.
- ✓ Assegurar suport també fora de l'aula, com als serveis de menjador o en activitats escolars i també en estudis no obligatoris.
- ✓ Reforçar el paper dels Centres d'Educació Especial que donen suport a escoles ordinàries.
- ✓ Formar el professorat i el personal de suport per atendre bé la diversitat a l'aula.
- ✓ Establir indicadors per avaluar si el sistema educatiu garanteix l'accessibilitat de tothom.

Hi ha adolescents que no poden estudiar a l'institut on aniran la resta dels seus amics. Què en penses?

Al meu fill li han assignat un institut a 2 km de casa, sol, sense els seus companys de classe. I, a sobre, amb l'accessibilitat del centre qüestionable.

No entenc per què no es té en compte la discapacitat a l'hora de distribuir les places a les escoles i no es prioritza mantenir l'entorn.

No li ha estat fàcil fer amics i ara ha de començar des de zero en un centre que tampoc és del tot accessible.

— Mare d'un nen d'11 anys

Dret a la participació en la vida política i pública

Durant el 2024,
s'han recollit 352 vulneracions de drets.

El **5%** estan relacionades
amb el **dret a participar en la vida política i pública**
de les persones amb discapacitat física o orgànica.

Què ha passat?

Els principals problemes són els següents:

Problemes per accedir als col·legis electorals –
el 41 % de les vulneracions.

- * Molts col·legis tenen terres difícils
per a les cadires de rodes o rampes massa inclinades.

Dificultats dins del col·legi electoral – el 29 %.

- * Encara que s'hi pugui entrar, no sempre es pot votar
amb autonomia, per falta d'espai o de cartells accessibles.

Manca de formació en atenció a la diversitat i actituds discriminatòries – el 18 %.

- * Personal electoral o periodistes no tenen prou coneixements sobre diversitat i accessibilitat.
- * Això genera tractes inadequats o comentaris ofensius.

Soledat no desitjada – el 12 %.

- * És la primera vegada que es recull aquest problema.
- * Moltes persones amb discapacitat se senten soles, però no ho diuen per vergonya.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * L'**Administració local** és responsable del 71 % de les vulneracions.
- * Les oficines públiques o els col·legis electorals han estat l'escenari del 94 % de les vulneracions.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **dones** han rebut el 88 % de les vulneracions.
- * El 82 % dels casos han passat a la província de **Barcelona**.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ☒ Millorar l'accessibilitat als col·legis electorals, tant per entrar-hi com per moure-s'hi: rampes segures, cabines amples, cartells a una altura adequada, etcètera.
- ☒ Formar el personal que treballa en processos electorals o a l'atenció ciutadana per garantir un tracte digne i inclusiu.

Diries que les eleccions són per a tothom o només per a aquelles persones que gaudeixen de bona salut?

No vaig poder anar a votar
perquè just aquell dia tenia molt de dolor.
I ja no era a temps de votar per correu.

Per què no poden habilitar altres sistemes,
com el vot per mòbil, amb tota la tecnologia que hi ha?

No puc saber amb antelació com em trobaré,
la meua malaltia és així!
També tinc dret a votar!

— Home, 35 anys

Dret a la salut

Durant el 2024,
s'han recollit 352 vulneracions de drets.

El **2%** estan relacionades
amb el **dret a la salut** de les persones
amb discapacitat física o orgànica.

Què ha passat?

Els principals problemes són els següents:

Actituds discriminatòries – el 29 % de les vulneracions.

- * Algunes persones han rebut mal tracte per part del personal sanitari.
- * Mútues privades han rebutjat cobertures en casos de malalties minoritàries.
- * En alguns centres, no s'atén des dels taulells accessibles, tot i que hi són.

Espais i material no adequats – el 29 %.

- * Hi ha bàscules no accessibles.
- * Falta de bosses d'orina o altres materials específics.
- * Els equipaments no estan adaptats a totes les persones (exemple: màquines per fer mamografies).

Tractaments sanitaris incorrectes – el 29 %.

- * S'han donat diagnòstics equivocats que han portat a tractaments que han empitjorat la salut de les persones.

Manca d'empatia i formació – el 14 %.

- * En alguns casos, el personal sanitari no escolta o no creu el que la persona expressa.
- * Algunes persones amb discapacitat han estat tractades com si no tinguessin capacitat de decisió.

Qui causa aquests problemes?

Els principals causants d'aquests problemes són:

- * El **personal dels centres sanitaris públics** són els causants del 57 % de les vulneracions.
- * Els centres públics han estat l'escenari del 71 % de les vulneracions.

A qui afecten més?

El perfil de les persones més afectades per aquestes vulneracions és el següent:

- * Les **dones** amb discapacitat física o orgànica han rebut el 71 % de les vulneracions.
- * El 71 % dels casos han tingut lloc a **Barcelona**.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ✓ Fer un pla d'accessibilitat per garantir que tots els espais i els materials sanitaris siguin accessibles.
- ✓ Tractar la discapacitat orgànica com qualsevol altra discapacitat en els protocols oficials.
- ✓ Fer que les consultes en línia siguin igual d'efectives que les presencials.
- ✓ Donar formació al personal sanitari perquè entengui millor la diversitat i les necessitats de les persones amb discapacitat.

Sabies que hi ha dones que necessiten una màquina adaptada per fer-se una mamografia?

Soc assistent personal.

Vaig acompanyar la dona a qui li faig d'assistenta personal a l'Hospital Sant Rafael.

La rampa era molt inclinada i vaig haver de fer molta força per ajudar-la a entrar.

A dins, la màquina no estava adaptada i ella va haver d'estar dreta tota l'estona, cosa que li va fer mal.

A més, em van fer sortir i dues sanitàries la van haver de sostenir.

Va sortir molt cansada i adolorida.

Va ser una experiència molt desagradable.

— Dona, 52 anys

3.

LA INFRADENÚNCIA I LES SEVES CAUSES

Què és la infradenúncia?

Les persones amb discapacitat denuncien poc la vulneració d'un dret.

D'aquest fet de denunciar poc, se'n diu infradenúncia.

Això fa que molts casos quedin invisibles i no es puguin conèixer ni resoldre.

Quantes persones han denunciat?

- ▶ S'han denunciat: 98 vulneracions.
- ▶ **No s'han denunciat: 253 vulneracions.**

Això vol dir que la majoria dels casos (un 72 %) no es denuncien.

Qui denuncia més?

El perfil de les persones que denuncien és el següent:

- ▶ **Dones:** són el 64 % de les persones que han denunciat.
- ▶ **Edat:**
 - El 40 % tenen **entre 50 i 64 anys.**
 - El 22 % tenen entre 35 i 49 anys.
- ▶ El 61 % de les persones que han denunciat viuen a **Barcelona.**

3. La infradenúncia i les seves causes

Per què no es denuncia?

Més del 65 % de les persones no denuncien perquè **creuen que “no serveix per a res”**.

Per què és important denunciar?

Si no denunciem, no es pot saber el següent:

- ▶ Quines persones estan patint injustícies.
- ▶ On passen aquestes situacions.
- ▶ Qui són els responsables de les vulneracions.

Reptes

Per tal de solucionar aquesta mena de vulneracions, es poden portar a terme les actuacions següents:

- ☒ Donar a conèixer com i on es pot denunciar.
- ☒ Fer que els canals de denúncia funcionin bé i donin respostes útils.
- ☒ Assegurar que tothom pugui denunciar, de manera fàcil i accessible.

**“ Només amb coneixement i treball conjunt
podrem fer una societat més justa,
inclusiva i respectuosa amb
la diversitat humana. ”**

Albert Carbonell
President d'ECOM

Consulta totes les edicions del **RAJAR** ecom :

Oficines

Gran Via de les Corts Catalanes, 562, pral. 2a.
08011 Barcelona

Atenció al públic

C. Llança, 42, baixos
08015 Barcelona

Tel.: 93 451 55 50
ecom@ecom.cat

- facebook.com/ecomdiscapacitat
- x.com/ecomdisca
- youtube.com/entitatecomdiscapacitat
- instagram.com/entitatecom
- linkedin.com/entitatecom

www.ecom.cat

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament de Drets Socials
i Inclusió**

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Igualtat
i Feminisme**

**Ajuntament de
Barcelona**